

MYRS 24.04.2024 § 90

10/04.03.01/2024

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Toimintalinja ja hallinnonala: TL 7/TEM

Erityistavoite: 7.1

Hakemusnumero: 900351, 900426, 900427

Hakija:Luonnonvarakeskus

Osatoteuttajat:

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

Oulun yliopisto

Toteutusaika:1.1.2024 – 31.12.2025

Toteuttamisalue: Pohjois-Pohjanmaa

Hankekuvaus (tarve, tavoitteet, toimenpiteet):

Hanke ratkaisee tietotarpeen turvemaiden käyttömuotojen kohdentamisen vaihtoehtoista ja yhteensovittamisen mahdollisuuksista aluetaloudelliset, ekologiset ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja hyväksyttävyyden näkökulmat huomioiden.

Hankkeen päätavoite on tuottaa kokonaisvaltainen arviointi Pohjois-Pohjanmaan omalle ”Meidän vihreälle siirtymälle”. Tämä tehdään tarkastelemalla turvemaiden viiden vaihtoehtoisen käyttömuodon (tuuli- ja aurinkovoima, kasvinviljely, energiapuun viljely ja korjuu, ennallistaminen) tuotantopotentiaalia ja vaikutuksia aluetalouteen, ympäristöön ja yleiseen hyväksyttävyyteen.

Hankkeen osatavoitteina on tuottaa tietoa ja arvioita vaihtoehtoisten maankäyttömuotojen

1. Tuotantopotentiaaleista ja kustannusrakenteista ympäristöolosuhteet ja -vaikutukset huomioiden (TP1)
2. Aluetaloudellisista vaikutuksista alueellisilla panos-tuotosmalleilla (TP2)
3. Hyväksyttävyydestä, oikeudenmukaisuudesta ja sosiokulttuurisesta kestäväyydestä (TP3).
4. Vihreän siirtymän vaihtoehtoista muutospoluista ja arviot niiden talous-, ympäristö- ja sosiokulttuurisista vaikutuksista (TP4).

Hankkeessa on viisi työpakettia (TP).

TP1 (Luke, VTT) tuottaa arvion turvemaiden eri maankäyttömuotojen potentiaalisesta soveltamisesta pinta-alasta, tuotantopotentiaalista ja kustannusrakenteesta kohdealueilla ympäristöolosuhteet ja -vaikutukset huomioiden. Tarkasteltavat viisi maankäyttömuotoa ovat tuulivoima, aurinkovoima, kasvinviljely, energiapuun viljely ja korjuu sekä ennallistaminen. Niiden ilmasto-, vesistö- ja monimuotoisuusvaikutukset arvioidaan aiemmin tehtyjen selvitysten avulla. Lisäksi ympäristövaikutuksia mallinnetaan spatiaalisesti hyödyntämällä ympäristöolosuhteista, maankäytöstä ja luontoarvoista kertovia paikkatietoaineistoja.

TP2 (Luke, VTT) tuottaa tiedon vihreän siirtymän aluetaloudellisista vaikutuksista TP1:ssä arvioiduille viidelle jatkokäyttömuodolle ja niiden tuotantopotentiaaleille hankkeen kohdealueilla. Laskelmia varten tuotetaan alueelliset panos-tuotostaulut. Aluksi selvitetään turvetuotannon aluetaloudelliset vaikutukset. Näitä käytetään nykytilan arviona (business as usual) vaihtoehtoisiin maankäyttömuotoihin verrattuna.

TP3 (OY, Luke) tuottaa tietoa vihreän siirtymän sosiokulttuurisesta kestävydestä keskittyen paikallisiin toimijoihin. Olennaista on osallistaa kansalaisia ja sidosryhmiä vihreään siirtymään ja siten tukea omistajuuden tunnetta suhteessa toteutettaviin vihreän siirtymän toimenpiteisiin. TP3:ssa kehitetään vaihtoehtoiset tulevaisuuskuvat, joissa maankäyttömuodot yhdistyvät skenaarioiksi politiikan ja talouden trendianalyysiin pohjautuen.

TP4 (Luke, OY) tuottaa synteettien potentiaalisista ”Meidän vihreän siirtymän” muutospoluista sekä maankäyttömuotojen vaikutuksista, kohdentamisesta ja toteutettavuudesta. TP4 hyödyntää hankkeen muiden työpakettien tuloksia sekä kirjallisuutta

TP5 (Luke) huolehtii hankkeen koordinaatiosta, viestinnästä ja vuorovaikutuksesta. Avoin tiedonkulku ja hankkeen eteneminen varmistetaan säännöllisin kokouksin ja sähköpostein.

Kokonaiskustannusarvio (€):

Henkilöstökustannukset: 820 516

Välilliset kustannukset: 328 206

Kustannukset yhteensä: 1 148 722

Kokonaisrahoitussuunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus: 918 978

Kuntien rahoitus: 114 872

Muu julkinen rahoitus: 114 872

Yksityinen rahoitus:

Rahoitus yhteensä: 1 148 722

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö ei puolla hanketta rahoitettavaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

MYR:lle esitetään, että se antaa hankkeesta kielteisen lausunnon.

Päätösesityksen perustelut:

Hakemuksessa esitetyillä toimilla ei voida katsoa olevan riittävää merkittävää välitöntä ja edistävää vaikutusta maakunnan elinkeinotoiminnan kasvun ja kehittämisen kannalta. Hakemus sai arvioinnissa 20/44 pistettä. Suhteellisesti tarkasteltuna 45,45 % maksimipistemäärästä.

Hankehakuilmoituksen mukaan hakemuksen tulisi saada horisontaalisten ja erityistavoitekohtaisten erityisten valintaperusteiden yhteenlasketusta maksimipistemäärästä vähintään 50 %, jotta hanke voidaan rahoittaa.

Hakemuksen pisteet suhteellisesti tarkasteltuna jäivät alle asetetun raja-arvon, joten hakemus esitetään hylättäväksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.